

Agendapunt commissie:

steller	telefoonnummer	email
Max Tollenaar	(040)2083483	max.tollenaar@valkenswaard.nl
agendapunt	kenmerk	datum raadsvergadering
	1159406/1159425	
portefeuillehouder		
onderwerp		
Vervolgproces Stip op de Horizon		
aan de gemeenteraad		

A. Samenvatting

De gemeenteraad wordt gevraagd een procesvoorstel vast te stellen om voor de zomer van 2020 tot een besluit over de stip op de horizon van de samenwerking tussen de gemeenten Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard te komen.

B. Voorgesteld besluit

- In te stemmen met het procesvoorstel om voor de zomer van 2020 tot een besluit over de stip op de horizon van de samenwerking tussen de gemeenten Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard te komen.*

C. Inleiding

Sinds eind 2016 voeren de drie gemeenteraden van Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard een gesprek over het toekomstperspectief van de samenwerking tussen de drie gemeenten; ook wel de 'stip op de horizon' genoemd. Hiervoor worden een drietal sporen doorlopen:

1. evaluatie van de GRSA2
2. bestuurlijke ronde over de stip op de horizon;
3. inzicht naar de maatschappelijke opgaven en schalen van samenwerking per gemeente

De evaluatie van de GRSA2 is opgeleverd in december 2018. Het bestuur van de A2-samenwerking op 19-2-2019 besloten om in te stemmen met de onderzoeksbevindingen, conclusies en aanbevelingen uit het eindrapport Evaluatie Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking KI" van Berenschot. Hierover bent u middels een raadsinformatiebrief geïnformeerd.

In mei 2019 is het rapport 'Met stip op één: de maatschappelijke opgaven' van Berenschot opgeleverd. De colleges hebben dit rapport op 21 mei 2019 vastgesteld. In het rapport worden een viertal aanbevelingen gedaan. De aanbevelingen zijn met elkaar verbonden en dienen in samenhang met elkaar gezien te worden. Deze luiden:

1. Kies voor elkaar
2. Begin met programmatisch samenwerken
3. Zet een bestuurlijke fusie als stip op de horizon
4. Onderzoek hoe ver die stip op de horizon is verwijderd

Het rapport over de maatschappelijke opgaven is gepresenteerd tijdens een gezamenlijke raadsledenbijeenkomst. In september/oktober 2019 hebben de drie gemeenteraden via commissiebehandeling ieder voor zich over het rapport van Berenschot over maatschappelijke opgaven (spoor 3) gesproken. De commissieverslagen zijn ook onderling uitgewisseld. Vervolgens heeft op 23 oktober 2019 een gezamenlijke raadsbijeenkomst plaatsgevonden in Budel. Tijdens deze avond is aangegeven dat vóór de zomervakantie 2020 de gemeenteraden worden gevraagd een besluit te nemen over de stip op de horizon.

Dat raakt ook het tweede spoor; de bestuurlijke ronde dat een doorlopend proces is, dat uiteindelijk moet leiden tot een bestuurlijke uitspraak van zowel colleges als gemeenteraden. Tijdens deze avond hebben diverse raadsleden aangegeven behoefte te hebben aan meer informatie over het thema om een goed onderbouwd besluit te kunnen nemen voor de zomervakantie 2020. In het voorliggende raadsvoorstel wordt een procesvoorstel gedaan om hiertoe te komen.

D. Wat willen we bereiken?

Het vervolgproces heeft als doel om de drie gemeenteraden optimaal in positie te brengen een gewogen besluit te kunnen nemen over de te zetten stip op de horizon. Tijdens de gezamenlijke raadsledenbijeenkomst van 23 oktober 2019 zijn verschillende suggesties gedaan voor bijeenkomsten in het vervolgproces. Dit kan helpen om de discussie op een goede wijze met elkaar te kunnen voeren, door het opdoen van nieuwe inzichten of het ophalen van nieuwe kennis.

E. Wat gaan we er voor doen?

Voorgesteld wordt om een drietal activiteiten te organiseren. Deze zijn mede opgehaald uit de gezamenlijke raadsbijeenkomst van 23 oktober. Het vervolgproces ziet er als volgt uit:

Maart 2020 – Themamaand organisatie: waar lopen onze organisaties tegenaan?

In het rapport over de maatschappelijke opgaven geeft het onderzoek van Berenschot het beeld van kwetsbare ambtelijke organisaties, met name in Cranendonck en Heeze-Leende en in mindere mate in Valkenswaard. Daarnaast geeft het rapport aan dat de organisaties de uitdagingen vroeg of laat niet meer aan. Volgens vele betrokkenen in de ambtelijke organisaties is dat moment voor Cranendonck en Heeze-Leende zelfs al gepasseerd en is ook de ambtelijke organisatie van Valkenswaard niet toekomstbestendig op de langere termijn, aldus het rapport.

Op 18 oktober 2019 hebben de drie gemeenteraden een gezamenlijke brief ontvangen van de vier ondernemingsraden van de gemeenten Cranendonck, Heeze-Leende, Valkenswaard en de GRSA2 over hun standpunt ten aanzien van het rapport van Berenschot.

Tijdens de gezamenlijke raadsledenbijeenkomst op 23 oktober 2019 gaven diverse raadsleden aan graag meer inzicht te willen krijgen in datgeen waar de ambtelijke organisaties op dit moment tegenaanlopen in hun werkzaamheden en dienstverlening richting inwoners en ondernemers. Hierom wordt voorgesteld een dialoog te organiseren waar alle vragen op dit gebied gesteld kunnen worden.

April 2020 – Themamaand kernenbeleid: wat hebben onze kernen nodig?

De kernen van de gemeenten hebben hun eigen identiteit binnen de gemeente. Samen vormen zij de huidige drie gemeenten. De huidige gemeenten hebben allen hun eigen ervaring in aansluiten bij initiatieven en bijvoorbeeld het werken met dorpsraden. In het onderzoek over de maatschappelijke opgaven wordt gesproken over de wenselijkheid van schaalverkleining naast de schaalvergroting. Het doel hiervan is de kernen nog beter te kunnen ondersteunen.

Tijdens de gezamenlijke raadsledenbijeenkomst op 23 oktober bleek het ondersteunen van de leefbaarheid in de kernen een belangrijke gezamenlijke deler. Een overkoepelend orgaan als een gemeente is blijkbaar nodig om deze kernen te kunnen ondersteunen. Daarom wordt voorgesteld om een gezamenlijke themabijeenkomst te organiseren over het ondersteunen van krachtige kernen. Hierbij wordt het advies van Berenschot over de kernenaanpak verder verkend.

In dit kader kunnen gemeenten ook in gesprek met hun eigen kernen. Hiervoor geldt dat gemeenten hieraan een eigen invulling kunnen geven, zodat maatwerk kan worden geleverd.

Mei 2020 – Themamaand andere gemeenten: wat doen andere gemeenten?

De discussie die de gemeenten Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard voeren over de stip in de horizon, is een discussie die uiteraard bij meerdere gemeenten speelt: hoe organiseren wij onze samenwerking zo optimaal mogelijk? In het land zijn hier dus al veel ervaringen mee opgedaan, zowel positief als negatief. De drie colleges hebben in september 2019 een gezamenlijk een werkbezoek georganiseerd naar de samenwerkende gemeenten Cuijk, Sint Anthonis en Boxmeer en de nieuwe fusiegemeente Altena.

Tijdens de gezamenlijke raadsledenbijeenkomst op 23 oktober bleek ook bij raadsleden animo te zijn voor een dergelijk werkbezoek. Daarom wordt voorgesteld een dergelijk werkbezoek te organiseren naar gemeenten die op verschillende wijze samenwerking en welke invloed dit heeft gehad op het kunnen oppakken van maatschappelijke opgaven en de kwetsbaarheid binnen ambtelijke organisaties.

F. Betrokken partijen

Een uniform raadsvoorstel wordt voorgelegd aan de gemeenteraden van Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard. Omdat het een gezamenlijk traject is van de drie raden, is het ook wenselijk een gezamenlijk proces in te richten. Immers, de keuze die iedere gemeente voor zichzelf maakt heeft ook gevolgen voor de ander.

G. Beheer en onderhoud

Er zijn geen consequenties voor beheer en onderhoud.

H. Financiën

De uitvoering kan binnen de huidige financiële kaders worden uitgevoerd. Een begrotingswijziging is niet noodzakelijk.

I. Vervolgstappen

De verschillende momenten in het vervolgproces worden zo spoedig mogelijk ingepland. In de raadsvergadering van juli 2020 wordt uw raad gevraagd een besluit te nemen over de te zetten stip op de horizon.

J. Communicatie

De gemeenteraden worden door middel van een raadsvoorstel gevraagd in te stemmen met het procesvoorstel om voor de zomer van 2020 tot een besluit over de stip op de horizon van de samenwerking tussen de gemeenten Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard te komen. Op dit moment vraagt dit voorstel niet om actieve communicatie. Er wordt actief gecommuniceerd op het moment dat er meer duidelijkheid is over het 'wat', een gezamenlijke boodschap ten aanzien van het onderdeel participatie. En het 'hoe', de invulling van dit participatieproces. Elke gemeente kan haar eigen participatieproces vormgeven en dit vraagt dan ook om een 'eigen' communicatielijn. Eventuele persvragen omtrent het proces om te komen tot de gezamenlijke boodschap en de te bewandelen wegen om dit verder vorm te geven, worden uiteraard beantwoord.

K. Bijlage(n)

Geen bijlagen.

L. Ter inzage liggende stukken

n.v.t.

Burgemeester en wethouders van Valkenswaard

De raad van de gemeente Valkenswaard;

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 4 februari 2020, nummer 1159406/1159420;

Gelet op de behandeling in de vergadering van de raadscommissie d.d. 20 februari 2020;

BESLUIT

In te stemmen met het procesvoorstel om voor de zomer van 2020 tot een besluit over de stip op de horizon van de samenwerking tussen de gemeenten Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard te komen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de gemeenteraad d.d. 5 maart 2020.

Kenmerk: 1159406/1159425

de griffier,

de voorzitter,

drs. C. Miedema

drs. A.B.A.M. Ederveen.